det ikke tilstrækkeligt, at Kommissionen søger de kriterier, der definerer varers oprindelse, i tariferingen af forarbejdede produkter, da den fælles toldtarif er affattet med henblik på særlige formål og ikke med henblik på fastsættelse af varers oprindelse. Tværtimod skal fastsættelse af varers oprindelse for at opfylde målene og kravene i den pågældende forordning baseres på en objektiv og reel sondring mellem basisproduktet og det bearbejdede produkt, der især skal tage hensyn til hvert af disse produkters særlige fysiske beskaffenhed.

Når Kommissionen imidlertid kun anvender toldpositionsskiftet som en grundregel, der er berettiget dels af hensyn til retssikkerheden, dels af vanskeligheden ved at definere de mangfoldige økonomiske situationer, og når den supplerer og korrigerer denne grundregel for at tage hensyn til de særlige bearbejdningers eller forarbejdningers karakteristika, anvender den ikke et system, der i sig selv er uforeneligt med de almindelige principper, der er fastslået i artikel 5 i forordning nr. 802/68.

3. Forordning nr. 749/78 om bestemmelse af oprindelse for tekstilvarer henhørende under kapitel 51 og 53-62 i den fælles toldtarif er ugyldig, for så vidt den udelukker, at ubleget bomuldsgarn efter farvning, i givet fald ledsaget af mercerisering og svidning anses for en vare med oprindelse i det land, hvor disse processer har fundet sted, skønt farvning og andre afsluttende behandlinger ifølge forordningen er tilstrækkeligt til at give vævede stoffer og trikotagestoffer denne karakter.

Det fremgår, at det er selvmodsigende og udtryk for forskelsbehandling, at der i forordning nr. 749/78 er fastsat væsentligt strengere kriterier for definitionen af bomuldsgarns oprindelse end for definitionen af oprindelsen for vævede stoffer og tekstilstoffer. Selv om Kommissionen råder over et skøn ved anvendelsen af de generelle kriterier i artikel 5 i forordning nr. 802/68 på specielle bearbejdninger og forarbejdninger, kan den dog ikke uden objektiv begrundelse fastsætte fuldstændig forskellige løsninger for ens bearbejdninger og forarbejdninger.

I sag 162/82

angående en anmodning, som Tribunal de police de Strasbourg i medfør af EØF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende straffesag mod

PAUL COUSIN OG WOEHL & CIE, Strasbourg,

JOSEPH DELTOUR,

PIERRE ALLENBACH OG SA ALLENBACH, Andlau-Barr,

PAUL LECLAIRE OG SA ÉTS. TRICOTAGE MÉCANIQUE DE MARMOUTIER, Marmoutier,

JEAN SCHMITT OG FIRMA HEPPNER, Strasbourg,

JEAN-DANIEL SEEGMULLER OG SA TRANSPORTS SEEGMULLER ET CIE, Strasbourg,

WOLFGANG HASENACK OG FIRMA WUPPERTALER GARNBLEICHEREI UND FÄRBEREI EDUARD GOEBEL, Wuppertal,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af EØF-traktatens artikel 30 og gyldigheden af Kommissionens forordning nr. 749/78 af 10. april 1978 om bestemmelse af oprindelse for tekstilvarer henhørende under kapitel 51 og 53-62 i den fælles toldtarif (EFT L 101, s. 7),

har

DOMSTOLEN (femte afdeling)

sammensat af præsidenten J. Mertens de Wilmars, afdelingsformanden, U. Everling og dommerne Mackenzie Stuart, O. Due og Y. Galmot,

generaladvokat: Sir Gordon Slynn
justitssekretær: P. Heim

afsagt følgende

DOM

Sagsfremstilling

Sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb og de indlæg, der er indgivet i henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen, kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

1. I henhold til artiklerne 84 og 95 i den franske toldlov (Code des douanes) skal alle varer, der indføres til Frankrig,

angives i enkeltheder, og angivelserne skal indeholde alle nødvendige oplysninger med henblik på toldbehandlingen og på udarbejdelsen af toldstatistikker. Angivelsen skal navnlig indeholde den indførte vares oprindelse.

En overtrædelse af ovennævnte bestemmelser er strafbar og sanktioneres med en bøde.

Rådets forordning nr. 802/68 af 27. juni 1968 om den fælles definition af begrebet varers oprindelse (EFT 1968 I, s. 157) bestemmer i artikel 5, at

»en vare, ved hvis fremstilling to eller flere lande har deltaget, har oprindelse i det land, hvor den sidste væsentlige og økonomisk berettigede bearbejdning eller forarbejdning har fundet sted, når denne er foretaget i en dertil udstyret virksomhed og har ført til fremstilling af et nyt produkt eller udgør et vigtigt trin i fremstillingen«.

Kommissionens forordning nr. 749/78 af 10. april 1978 om bestemmelse af oprindelse for tekstilvarer henhørende under kapitel 51 og 53-62 i den fælles toldtarif (EFT L 101, s. 7), udstedt i medfør af ovennævnte forordning, bestemmer i artikel 1, at

»tekstilvarer henhørende under kapitel 51 og 53-62 i den fælles toldtarif anses som varer med oprindelse i et land eller i Fællesskabet, hvis de efter artikel 2 har undergået en fuldstændig forarbejdning dér«.

I artikel 2 hedder det, at

»som fuldstændige bearbejdninger eller forarbejdninger anses:

a) bearbejdninger eller forarbejdninger, der bevirker, at de fremtillede varer henføres under en anden toldposition end den, der gælder for de benyttede varer, dog med undtagelse af de bearbejdninger eller forarbejdninger, som er anført i liste A, og for hvilke de særlige bestemmelser i denne liste gælder;

b) bearbejdninger eller forarbejdninger, der er anført i liste B«.

Garn af bomuld, ikke i detailsalgsoplægninger, er anført under liste A, jf. bestemmelsens litra a), der i den forbindelse som »bearbejdninger eller forarbejdninger, som giver varerne 'oprindelsesstatus'«, omtaler »fremstilling på basis af varer henhørende under pos. 55.01 eller 55.03«. Garn af bomuld er ikke anført under liste B.

I artikel 2, stk. 3, i forordning nr. 749/78 er desuden opregnet en række bearbejdninger eller forarbejdninger, som »altid betragtes som utilstrækkelige til at give varerne oprindelsesstatus, uanset om der er sket toldpositionsskifte«; dette gælder blandt andet for behandlinger, som er bestemt til at opretholde varernes tilstand under deres transport eller oplagring, enkle foranstaltninger som afstøvning, sigtning, sortering eller vask og udskiftning af kolli.

2. I perioden fra 1978 til oktober 1980 købte firmaerne Éts. Tricotage mécanique de Marmoutier og Allenbach, der begge har hjemsted i Frankrig, bomuldsgarner, ikke i detailsalgsoplægninger, henhørende under pos. 55.05 B II, af firma Wuppertaler Garnbleicherei und Färberei Eduard Goebel (herefter benævnt WGF), der har hovedkontor i Wuppertal, Forbundsrepublikken Tyskland; firmaets repræsentant i Frankrig er Deltour.

Toldangivelsesblanketterne for de pågældende indførsler blev udfærdiget af

speditionsfirmaer, nemlig henholdsvis firmaerne Woehl, Heppner og Seegmuller, på grundlag af oplysninger afgivet af WGF. De angav Forbundsrepublikken Tyskland som oprindelsesland.

De franske toldmyndigheder fastslog ved en senere foretaget undersøgelse, at WGF havde købt ublegede bomuldsgarner, navnlig i Ægypten og i De forenede Stater, som det forarbejdede til bomuldstråd, som derefter blev bragt i fri omsætning i Forbundsrepublikken Tyskland. WGF bearbejdede garnerne på følgende måde:

— ved svidning, medmindre garnerne allerede var blevet svedet, inden WGF købte dem;

— ved mercerisering, det vil sige, at bomulden behandles i en stærk kemisk opløsning og samtidig strækkes; formålet med denne proces er at give garnerne samme glans som silke og at øge deres brudstyrke;

— ved opspoling af garnerne på koniske nøgler samt farvning; sidstnævnte proces foretages i specialmaskiner, for at garnerne skal blive vaskeægte ved mere end 90 grader, og endda blive kogeægte;

— ved genopspoling af garnerne med henblik på umiddelbar anvendelse ved finere trikotagefabrikation.

Toldmyndighederne var af den opfattelse, at nævnte processer ikke fører til, at oprindelseslandet for de indførte bomuldsgarner i medfør af forordning nr. 749/78 kan anses at være Forbundsrepublikken Tyskland, idet processerne ikke betød, at der for bomuldsgarnene skete et toldpositionsskifte; toldmyndighederne rejste derfor tiltale mod de forskellige selskaber og personer, der er ansvarlige for toldangivelsesblanketterne, for at have udfærdiget urigtige tolderklæringer.

Ovennævnte straffesag var blot en af mange straffesager, der blev rejst ved Tribunal de police i forskellige byer som følge af udfærdigelsen af urigtige erklæringer om oprindelsen for indførte bomuldsgarner, som WGF havde solgt. I et enkelt tilfælde frifandt Tribunal de police i Troyes de tiltalte, idet retten fandt, *at* de af WGF foretagne bearbejdninger havde medført, at garnerne havde fået sådanne væsentlige egenskaber, som muliggjorde en anvendelse, som tidligere havde været udelukket, og *at* artikel 2, stk. 3, i forordning nr. 749/78 gav mulighed for en fortolkning, hvorefter de af WGF foretagne forarbejdninger, der var mere omfattende end de i bestemmelsen opregnede, kunne give garnerne oprindelsesstatus. I et andet tilfælde idømte Tribunal de police de Tourcoing det pågældende speditionsfirma 106 bøder á 300 FF, og WGF og dettes direktør, W. Hasenack, 106 bøder á 200 FF, mens retten frifandt de franske importører.

3. Ved Tribunal de police de Strasbourg har toldmyndighederne gjort gældende, at det påhvilede alle de tiltalte at fremlægge passende dokumentation vedrørende varernes faktiske oprindelse, og at importørerne på grund af de iøjnefaldende prisforskelle i den foreliggende sag med lethed måtte kunne indse, at de indførte garner ikke havde oprindelse i Forbundsrepublikken Tyskland. I dommene af 15. december 1976 (41/76, Donckerwolcke, Sml., s. 1921) og af

28. marts 1979 (179/78, Rivoira, Sml., s. 1147) udtalte Domstolen, at pligten til at oplyse varernes oprindelse ikke er uforenelig med EØF-traktatens artikel 30, selv om varerne er bragt i fri omsætning i en anden medlemsstat.

Speditionsfirmaerne har anført, at det ikke kan foreholdes dem, at de ikke har foretaget en nærmere undersøgelse af de oplysninger om oprindelsen, som de havde modtaget. WGF, W. Hasenack og J. Deltour har anført, *at* kravet om, at varens oprindelsesland alene af statistiske grunde skal oplyses, samtidig med at det ligger fast, at varen kunne indføres frit og uden erlæggelse af told, er en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ restriktion, *at* de af WGF udførte varer desuden havde undergået en væsentlig bearbejdning i Forbundsrepublikken Tyskland i henhold til artikel 5 i forordning nr. 802/68, og *at* forordning nr. 749/78 er i strid med EØF-traktatens artikel 30. De franske importører har videre gjort gældende, at varen faktisk havde oprindelse i Forbundsrepublikken Tyskland, og at oplysningerne med henblik på toldbehandlingen under alle omstændigheder blev givet speditionsfirmaerne af den tyske leverandør.

Tribunal de police de Strasbourg har bemærket, at umiddelbart måtte toldmyndighederne — uden at overtræde fællesskabsretten — kunne kræve oplysning om den indførte vares første oprindelsesland. Kendskabet til det pågældende oprindelsesland rejser imidlertid et fortolkningsspørgsmål vedrørende Kommissionens forordning nr. 749/78 og især af forordningens artikel 2, som fastlægger betydningen af begreberne bearbejdning og forarbejdning i relation til tariferingen, og ikke alene i relation til de faktiske produktionsprocesser, varen har været udsat for, jf. Rådets forordning nr. 802/68 af 27. juni 1968 og Kommissionens forordning nr. 1039/71 af 24. maj 1971 om bestemmelse af oprindelsen for visse tekstilvarer (EFT 1971 I, s. 245). Det spørgsmål vil derfor kunne rejses, om de undtagelser, der gælder efter artikel 2 i forordning nr. 749/78, er en foranstalting, der i henhold til EØF-traktatens artikel 30 er forbudt.

Ved dom af 15. marts 1982 har Tribunal de police de Strasbourg derfor truffet afgørelse om at udsætte sagen og i medfør af EØF-traktatens artikel 177 at forelægge følgende præjudicielle spørgsmål for Domstolen:

»Fører en fortolkning af EØF-traktaten og navnlig af dens artikel 30 til, at betingelserne i artikel 1 og 2 i Kommissionens forordning (EØF) nr. 749/78 af 10. april 1978 for, at visse tekstilvarer i relation til toldordningen retligt kan betegnes som varer med oprindelse i en EØF-medlemsstat, udgør en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ indførselsrestriktion?«

4. Forelæggelsesdommen blev indført i Domstolens register den 28. maj 1982.

I henhold til artikel 20 i protokollen verdrørende statutten for EØF-Domstolen har følgende indgivet skriftlige indlæg: firma Wuppertaler Garnbleicherei und Färberei Eduard Goebel, Wolfgang Hasenack og Joseph Deltour, alle ved advokaterne Jean-Claude Woog og Jean-François Durand, Paris; Pierre Allenbach og firma Allenbach samt Paul Leclaire og firma Éts. Tricotage mécanique de Marmoutier, alle ved advokat Daniel Ohl, Strasbourg; Paul Cousin og firma Woehl, Jean Schmitt og firma Heppner samt Jean-Daniel Seegmuller og firma Seegmuller, alle ved

advokat F. Girand, Paris; Den italienske Republiks regering ved Avvocato dello Stato Aldo Linguiti; Kommissionen for De europæiske Fællesskaber ved dens juridiske konsulent Rolf Wägenbaur.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen ved kendelse af 28. oktober 1982 besluttet at henvise sagen til femte afdeling, jf. procesreglementets artikel 95, og at indlede den mudtlige forhandling uden forudgående bevisførelse. Domstolen har dog anmodet WGF og Kommissionen om skriftligt og inden den mundtlige forhandling at besvare visse spørgsmål vedrørende de af WGF udførte produktionsprocesser og de overvejelser, der ligger til grund for forordning nr. 749/78.

II — Skriftlige indlæg indgivet for Domstolen i medfør af artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen

1. *Indlæg fra firma Wuppertaler Garnbleicherei und Färberei Eduard Goebel, W. Hasenack og J. Deltour*

WGF, W. Hasenack og J. Deltour har bemærket, at i medfør af artikel 5 i forordning nr. 802/68 er oprindelsen for varer, der er fremstillet i et land på grundlag af indførte vaerer, først og fremmest et økonomisk begreb, idet den er betinget af en væsentlig og økonomisk berettiget bearbejdning eller forarbejdning. Med hensyn til tekstilvarer, og navnlig for så vidt angår bomuldstråd, har Kommissionen indtaget den holdning, at nævnte kriterier er opfyldt, såfremt varerne har undergået en fuldstændig forarbejdning, der svarer til et trin i fremstillingen; dette er tilfældet, såfremt forarbejdningen bevirker, at varen skal henføres under en anden toldposition end den, der gælder for hver enkelt af de anvendte varer.

Betragtningerne til forordning nr. 749/78 omtaler Kommissionens vilje til at fastsætte undtagelser fra reglen i artikel 5 i forordning nr. 802/68. En gennemgang af forordning nr. 749/78 viser, at antallet af tilfælde, hvor bearbejdningerne eller forarbejdningerne ikke skal anses for fuldstændige, er langt større end de tilfælde, hvor man når til det modsatte resultat. Navnlig er de mange varer under liste A, herunder bomuldsgarner, ikke i detailsalgsoplægninger, underkastet særlige undtagelsesbestemmelser, der indeholder særdeles snævre betingelser for at give varerne fællesskabsoprindelsesstatus.

Nævnte undtagelse bliver ikke mindre streng eller rimelig af, at de af WGF udførte produktionsprocesser for bomulden var meget omfattende. I henhold til artikel 5 i forordning nr. 802/68 må svidning, mercerisering og farvning være en »væsentlig bearbejdning«, »der udgør et vigtigt trin i fremstillingen«. Dette understreges af Rådets forordning nr. 1039/71 af 24. maj 1971 om bestemmelse af oprindelsen af visse tekstilvarer (EFT 1971 I, s. 245), hvorefter navnlig »farvning, når denne foretages i forbindelse med en afsluttende behandling, som gør den farvede vare

umiddelbart anvendelig«, giver varen ny oprindelse. WGF er en virksomhed, der er helt specielt udstyret med henblik på at kunne udføre processer som farvning, svidning og mercerisering. Der er tale om højt udviklede, teknisk meget avancerede processer, hvorved der fremstilles en tekstilvare af fineste tekniske kvalitet og med en særdeles høj handelsværdi; varen er derved umiddelbart anvendelig, hvilket den ikke var før nævnte processer.

Forordning nr. 749/78 og dens liste A fører således til, at det af WGF udførte produkt vilkårligt fratages sin fællesskabsoprindelse af hensyn til en national beskyttelse, der er i strid med traktatens ånd.

Beskrivelsen i artikel 2, stk. 3, i forordning nr. 749/78 af de tekniske processer, der er utilstrækkelige til at give en vare oprindelsesstatus, har i øvrigt intet at gøre med den behandling af garnerne, WGF foretog, hvilket modsætningsvis kan føre til, at varerne kan anses for at være blevet tilstrækkeligt forarbejdede til, at de får oprindelsesstatus inden for Fællesskabet.

Forordning nr. 749/78 imødekommer hverken de formål eller de krav, der er opstillet i forordning nr. 802/68, i henhold til hvilken den blev udstedt, idet forordningen ikke tager hensyn til produktets særlige, stofmæssige egenskaber efter forarbejdningen. Uden at have den fornødne kompetence har Kommissionen indført nye og mere restriktive foranstaltninger end de i artikel 5 i forordning nr. 802/68 fastsatte og har således ændret sidstnævnte bestemmelse. Artikel 2 i forordning nr. 749/78 samt bilagene må derfor være ugyldige.

Forordningen er desuden en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ indførselsrestriktion. Dels — og i strid med Domstolens dom af 15. december 1976 (41/76, Donckerwolcke, Sml., s. 1921) — pålægges importøren at angive andet med hensyn til varens oprindelse, end hvad han med rimelighed kan have kendskab til. Dels giver den de nationale toldmyndigheder mulighed for at gennemføre foranstaltninger til begrænsning af indførslen. Som følge af forordningen er indførslen af nævnte vare til fransk toldområde betinget af en importlicens (D 1), selv om der var tale om varer, der var bragt i fri omsætning. Udstedelsen af importlicensen tager normalt mindst en måned, og varerne er oplagret hos toldvæsenet i mellem to og seks uger; herved opstår der økonomiske forpligtelser i form af oplagringsomkostninger, ligesom den omsætningshastighed, der er særlig vigtig i forbindelse med afsætningen inden for tekstilindustrien, nedsættes.

WGF, W. Hasenack og J. Deltour har derfor foreslået, at det forelagte spørgsmål besvares som følger:

1. Kommissionen har ved i forordning nr. 749/78 — med henvisning til, at der er tale om en gennemførelsesbestemmelse — at indføre foranstaltninger, der var mere restriktive end de foranstaltninger, der indeholdes i forordning nr. 802/68, som Kommissionen var pålagt at gennemføre, overskredet sine beføjelser, hvorfor forordning nr. 749/78 og navnlig dens artikler 1 og 2 er ugyldige.

2. De restriktive bestemmelser, Kommissionen har indført ved forordning nr. 749/78, og som er udstedt under tilsidesættelse af Rådets forordning nr. 802/68, er ensbetydende med en materiel, kommerciel og økonomisk hindring for de frie varebevægelser, og er derfor foranstaltninger med tilsvarende virkning, der i henhold til traktatens artikel 30 er forbudt.

2. *Indlæg fra Pierre Allenbach og firma Allenbach samt fra Paul Leclaire og firma Éts. Tricotage mécanique de Marmoutier*

De franske importører af de af WGF leverede bomuldsgarner, firmaerne Allenbach og Éts. Tricotage mécanique de Marmoutier og deres ledere, har for det første bemærket, at i henhold til Domstolens praksis er en importerende medlemsstats krav om, at oprindelseslandet oplyses i toldangivelsesdokumentet, ikke i sig selv en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ restriktion, forudsat at det drejer sig om varer, der er omfattet af traktatmedholdelige handelspolitiske foranstaltninger, som den importerende medlemsstat har truffet. I den omtvistede periode har Frankrig imidlertid ikke anmodet om anvendelse af EØF-traktatens artikel 115 med hensyn til garner fra Ægypten og Amerikas Forenede Stater. Kontrolforanstaltninger, der indføres ved nationale bestemmelser, er derfor ulovlige og i strid med EØF-traktatens artikel 30. Fremtidige beskyttelsesforanstaltninger kan hverken hjemle en generel og vedvarende forpligtelse for importørerne til at ansøge om licens eller en forpligtelse til at angive oprindelseslandet for de indførte varer.

En anvendelse af forordning nr. 749/78 fører i øvrigt til et krav om, at importøren — i strid med hvad Domstolen udtalte i dommen i Donckerwolcke-sagen — pålægges at oplyse mere vedrørende oprindelsen, end han vidste eller med rimelighed kunne vide. Såfremt importøren kunne vide, at den oprindelige vare var blevet forarbejdet i Tyskland, ville det være umuligt eller særdeles vanskeligt for importøren at vide, i hvilken form det oprindelige produkt faktisk blev leveret til WGF, og det kan ikke tilkomme importøren at foretage en nærmere undersøgelse på WGF's virksomhed. I og med at reglerne om oprindelsen for bomuldsgarner skaber betydelige vanskeligheder med hensyn til importørens muligheder for at skaffe oplysninger om oprindelsen, får den til følge, hvis ikke til formål, at begrænse samhandelen. Sådanne regler må ikke have kommerciel beskyttelse som formål eller vise sig at være et protektionistisk middel. I den foreliggende sag kommer dertil yderligere en foranstaltning med tilsvarende virkning, som Frankrig har indført, nemlig kravet om udstedelse af importlicens.

Med hensyn til kriterierne vedrørende oprindelsen har Kommissionen i forordning nr. 749/78 anvendt begrebet »fuldstændig forarbejdning«, mens der i henhold til Rådets forordning nr. 802/68 kun krævedes en »væsentlig bearbejdning eller forarbejdning«. Der er derfor klart tale om en langt snævere betingelse. Blandt de øvrige kriterier i artikel 5 i forordning nr. 802/68 har Kommissionen bevidst kun valgt kriteriet om »fremstilling af et nyt produkt«. Denne meget strenge opfattelse vedrørende oprindelsen og henvisning til toldtariffen som det afgørende kriterium, hvilket ud fra synspunktet om en »væsentlig forar-

bejdning« må være tvivlsomt, er i strid med artikel 5 i Rådets forordning nr. 802/68, der som retsregel er trinhøjere.

Ifølge Domstolens dom af 26. januar 1977 (49/76, Gesellschaft für Überseehandel, Sml., s. 41) er det ukorrekt og utilstrækkeligt at gå ud fra den rent abstrakte betragtning om toldnomenklaturen ved anvendelsen af de generelle kriterier, der er fastsat i forordning nr. 802/68. De produktionsprocesser, WGF har foretaget, udgør en væsentlig bearbejdning, idet de er komplicerede, ligesom de spiller en afgørende rolle i forbindelse med bearbejdningen af garnerne og medfører en ændring af det færdige produkts udseende og væsentlige egenskaber, som f.eks. holdbarhed og slidstyrke. Der er tale om de sidste trin i produktionsprocessen, inden varen sælges, som den er, og om en økonomisk berettiget bearbejdning, uden hvilken garnerne ville have været unanvendelige. Bearbejdningen foretages af en virksomhed, der i den henseende råder over særligt udstyr. Ved kun at tage hensyn til de basisprodukter, der anvendes til produktionen af bomuldsgarnerne, tilsidesætter forordning nr. 749/78 nødvendigvis kravene i artikel 5 i forordning nr. 802/68.

P. Allenbach og firma Allenbach samt P. Leclaire og firma Éts. Tricotage mécanique de Marmoutier har derfor foreslået, at det forelagte spørgsmål besvares som følger:

Rom-traktaten og navnlig dens artikler 9 ff., 30, 110 og 115 samt andre fællesskabsretlige bestemmelser fører til, at et principielt krav om angivelse af varers oprindelse i forbindelse med toldbehandlingen er ulovligt og udgør en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ restriktion.

Under alle omstændigheder opstiller forordning nr. 749/78 kriterier til bestemmelse af varers oprindelse, der er i strid med de almindelige regler i forordning nr. 802/68, og som udgør foranstaltninger med tilsvarende virkning som kvantitative restriktioner.

3. Indlæg fra P. Cousin og firma Woehl, J. Schmitt og firma Heppner samt fra J.-D. Seegmuller og firma Seegmuller

Speditionsfirmaerne, P. Cousin og firma Woehl, J. Schmitt og firma Heppner samt J.-D. Seegmuller og firma Seegmuller, har gjort gældende, at toldvæsenet i de påstande, det har nedlagt ved Tribunal de police, har forsøgt at frakende ordet »rimelighed« enhver vægt; Domstolen anvendte navnlig ordet i Donckerwolcke-sagen, idet speditionsfirmaet ifølge dommen pålægges at foretage en undersøgelse vedrørende rigtigheden af de foreliggende oplysninger, hvorved der automatisk opstår et ansvar, uanset om firmaet kunne have kendskab til varens retlige oprindelse. Et sådant standpunkt er ikke alene i strid med Domstolens dom i Donckerwolcke-sagen, men svarer heller ikke til de garantier, det franske toldvæsen har givet i en skrivelse, det har fremsendt til sammenslutningen af speditionsfirmaer, og hvorefter der i de fleste tilfælde ikke ville blive rejst tiltale mod speditionsfirmaerne, medmindre de personligt havde begået en fejl. Standpunktet strider også mod retssikkerhedsprincippet, således som Domstolen udtrykte det i dommen af 9. juli 1981 (169/80, Gondrand, Sml., s. 1931).

I forordning nr. 749/78 er der gjort et dårligt forsøg på at skjule de undtagelser fra princippet i artikel 5 i forordning nr. 802/68, som den indførte. Mens forordning nr. 802/68 opstillede to alternative betingelser, nemlig at bearbejdningen eller forarbejdningen skal have ført til fremstilling at et nyt produkt eller skal udgøre et vigtigt trin i fremstillingen, anvender forordning nr. 749/78 de nævnte betingelser kumulativt, idet den fordrer, at produkterne har undergået en fuldstændig forarbejdning, der udgør et trin i fremstillingen. WGF har forøget værdien af de indførte garner betydeligt, og i kommerciel henseende er der tale om et nyt produkt i den forstand, at det vil være beregnet til afsætning til en anden kategori af handlende.

At forordning nr. 749/78 på det punkt er en ændring må haves i erindring ved prøvelsen af dens lovlighed: enten må forordning nr. 749/78 være en gennemførelse af forordning nr. 802/68, og i så fald kan den ikke indeholde en fravigelse af sidstnævnte forordnings artikel 5, eller også er der tale om undtagelsesbestemmelser i forhold til forordning nr. 802/68, som i så fald kun kunne udstedes under anvendelse af EØF-traktatens artikel 235.

Såfremt forordning nr. 749/78 ikke udgjorde foranstaltninger med tilsvarende virkning, ville den af de franske myndigheder indførte praksis udgøre sådanne forbudte foranstaltninger, idet den ville medføre, at der ville blive rejst tiltale mod personer i god tro, som umuligt kunne have kendskab til varens faktiske oprindelse.

P. Cousin og firma Woehl, J. Schmitt og firma Heppner samt J.-D. Seegmuller og firma Seegmuller har derfor foreslået, at det forelagte spørgsmål besvares som følger:

Forordning nr. 749/78 er ulovlig, idet den er udstedt af en inkompetent myndighed og uden at den fremgangsmåde, der i så fald kræves i henhold til EØF-traktatens artikel 235, er overholdt.

Der foreligger en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ restriktion, når et krav om, at det første faktiske eller formentlige oprindelsesland angives, sanktioneres strafferetligt, og når den retsforfulgte person kan påberåbe sig instrukser og præcise oplysninger, uanset oprindelsen for varer, som er bragt i fri omsætning, og som afsættes til forbrug i en anden EØF-medlemsstat. En forpligtelse til at foretage en nærmere undersøgelse med henblik på angivelse af varernes oprindelse forpligter ikke den, der udfærdiger angivelsen, til at klarlægge, i hvilket omfang varen er blevet bearbejdet i udførselslandet.

4. Indlæg fra Den italienske Republiks regering

Den italienske Republiks regering har bemærket, at der allerede i Domstolens praksis er taget stilling til det rejste spørgsmål (dom af 15. 12. 1976, 41/76, Donckerwolcke, Sml., s. 1921). Det drejer sig om at vurdere retspraksis mere specifikt, nemlig i relation til forordning nr. 749/78.

Det er anerkendt, at kravet om, at oprindelseslandet skal angives, er lovligt. For så vidt angår tekstilvarer, er det af afgørende betydning for en effektiv styring af fællesskabspolitikken, at oprindelsen angives, idet nævnte politik er baseret på indførelse af kvoter til automatisk begrænsning af de udførsler, der er fordelt strengt mellem de forskellige medlemsstater, og for at der eventuelt

kan indføres de i EØF-traktatens artikel 115 fastsatte beskyttelsesforanstaltninger. Et krav til importøren om at angive mere, end han vidste eller med rimelighed kunne vide, kan imidlertid være uforeneligt med artikel 30.

Det er derfor ikke klart, på hvilken måde artiklerne 1 og 2 i forordning nr. 749/78 kunne være i strid med artikel 30. En indførelse af nøjagtige kriterier vedrørende bestemmelsen af oprindelsen, som er gyldige i alle medlemsstaterne, bidrager tværtimod til at skabe bedre muligheder for at overholde angivelsespligten. At denne forpligtelse eventuelt skulle være for omfattende, kan aldrig følge af en anvendelse af forordningen, men kun af særlige omstændigheder, som må vurderes i det konkrete tilfælde.

Den italienske Republiks regering har derfor foreslået, at det forelagte spørgsmål besvares på den måde, at de i dommen af 15. december 1976 udtalte principper bekræftes, og at det fastslås, at forordning nr. 749/78 ikke har skabt en tilstand, der i henhold til traktatens artikel 30 er forbudt.

5. Indlæg fra Kommissionen for De europæiske Fællesskaber

Kommissionen har først og fremmest bemærket, at under hensyntagen til den forskel i fortolkningen, som den nødvendigvis meget brede formulering af forordning nr. 802/68 kunne medføre, havde det vist sig nødvendigt at fastsætte gennemførelsesbestemmelser. Forordning nr. 749/78 imødekommer behovet for, at det ud fra en fortolkning af artikel 5 i forordning nr. 802/68 fastlægges, hvilke forarbejdninger der for hver enkelt tekstilvare bevirker, at den gives oprindelse i et land eller i Fællesskabet. Valget af den i forordning nr. 749/78 fastlagte ordning hang sammen med, at den pågældende ordning allerede blev valgt i forbindelse med gennemførelsen af generelle toldpræferencer indrømmet over for udviklingslande, jf. Kommissionens forordning nr. 2966/77 af 23. december 1977 om definitionen af begrebet varer med oprindelsesstatus ved anvendelsen af de toldpræferencer, der af Det europæiske Fællesskab indrømmes visse varer fra udviklingslande (EFT L 350, s. 1).

I den foreliggende sag giver den bearbejdning, der består i at »svide, mercerisere, opspole før farvning og på ny opspole« ikke bomuldsgarnerne »oprindelsesstatus«.

Det spørgsmål, Tribunal de police de Strasbourg har forelagt, vedrører udelukkende en fortolkning af artikel 30 og drejer sig navnlig ikke om spørgsmålet om, hvorvidt forordning nr. 749/78 er forenelig med artikel 5 i forordning nr. 802/68. Da Tribunal ikke har forelagt noget spørgsmål vedrørende forordning nr. 802/68, er der ikke grund til at uddybe spørgsmålet om, hvorledes nævnte artikel 5 skal fortolkes. Tribunal bør imidlertid gøres opmærksom på, at artikel 5 i forordning nr. 802/68 muligvis omfattede indførsler, der lå forud for det tidspunkt, hvor forordning nr. 749/78 trådte i kraft, altså den 1. maj 1978.

Domstolen hat anerkendt, at fællesskabsinstitutionerne har en vis margen ved udøvelsen af deres lovgivningsfunktion, når de pågældende foranstaltninger virker i retning af frie varebevægelser. Såfremt det ud fra de økonomiske kriterier i forordning nr. 802/68 kunne

hævdes, at visse forarbejdninger eller bearbejdninger gav oprindelsesstatus i den pågældende medlemsstat, mens den særlige regel i forordning nr. 749/78 var til hinder herfor, er sidstnævnte forordning ikke af den grund i strid med artikel 30. Forordningen udgør en foranstaltning til gennemførelse af artikel 5 i forordning nr. 802/68, hvis generelle kriterier har givet anledning til indbyrdes afvigende fortolkninger. Det er uden tvivl karakteristisk for den præcisering, som forordning nr. 749/78 har medført, at den ikke er fleksibel. Forordningen opfylder derimod fuldt ud sit formål, idet den tilvejebringer en vis retssikkerhed. Kommissionen har således ikke overskredet de grænser, der er fastsat for udøvelsen af dens funktioner.

Kommissionen har i øvrigt bemærket, at det ikke er klart, på hvilken måde den ændrede retsstilling som følge af forordning nr. 749/78 skulle være en hindring for samhandelen. Indførsel til Frankrig af bomuldsgarner, ikke i detailsalgsoplægninger, som er i fri omsætning i Tyskland, men som har oprindelse i De forenede Stater eller i Ægypten, kan ske frit og uden betaling af told, idet Frankrig ikke har indført beskyttelsesforanstaltninger på grundlag af EØF-traktatens artikel 115.

Kommissionen har derfor foreslået, at det af Tribunal de police de Strasbourg forelagte spørgsmål besvares som følger:

EØF-traktatens artikel 30 skal fortolkes således, at Kommissionens forordning nr. 749/78 — som er udstedt i henhold til Rådets forordning nr. 802/68, og som trådte i kraft den 1. maj 1978, og hvorefter garn af bomuld, ikke i detailsalgsoplægninger (pos. 55.05), kun anses at have oprindelse i et land, hvis de er fremstillet på basis af varer henhørende under pos. 55.01 eller 55.03 i den fælles toldtarif — ikke falder ind under artiklen.

III — Svar på de af Domstolen stillede spørgsmål

1. WGF har som svar på de af Domstolen stillede spørgsmål oplyst følgende enkeltheder angående den forarbejdning, virksomheden foretager:

Svidning af ubleget bomuldsgarn er en færdiggørelsesproces, hvor de helt små tråde og fibre på den tvundne garn brændes af. På den måde bliver bomuldsgarnet glattere, ligesom det føles blødere og kommer til at se pænere ud. Svidningen foretages på den måde, at tråden brændes, mens den løber.

Mercerisering er en behandling af bomulden i en stærk kemisk opløsning, hvor den samtidig strækkes. Formålet med denne proces er at give garnerne samme glans som silke og at øge deres brudstyrke.

Den farvning, WGF foretager, sker i de mest moderne specialmaskiner til farvning; de kan farve op til 800 kg ad gangen og styres elektronisk; herved sikres, at farvetonen hele tiden er den samme, ligesom garnerne på den måde bliver vaskeægte ved mere end 80°, og endda kogeægte. Ved denne behandling kan WGF opnå endog særdeles høje tal med hensyn til garnernes holdbarhed over for sved og frottering. Det farveudvalg, WGF tilbyder, er enestående i Europa.

Ovennævnte processer skaber en værditilvækst for færdigvaren i forhold til de ublegede garner på 159 %. Farvningen alene giver en værditilvækst på 99 %.

Forarbejdningsprocesserne medfører, at de ublegede bomuldsgarner ændres afgørende, for så vidt angår deres udseende, ligesom de bliver mere holdbare og nemmere at rengøre. Ubleget bomulds-

garn har ikke i sig selv noget særlig anvendelsesformål. Først efter forarbejdningsprocesserne kan garnerne anvendes, f.eks. til fremstilling af strømper, T-shirts eller pull-overe med rullekrave.

2. Kommissionen har som svar på et spørgsmål givet følgende redegørelse for årsagerne til, at den som grundlag for forordning nr. 749/78 valgte den fællesskabsretlige tarifering, og til, at processer som svidning, mercerisering, farvning og genopspoling ikke skulle anses for forarbejdninger, der kunne give varerne oprindelsesstatus:

Artikel 5 i forordning nr. 802/68 må nødvendigvis nærmere fortolkes, da forordningen ikke giver nærmere oplysninger om de anvendte kriterier. Der kan følgelig tænkes flere fremgangsmåder ved bestemmelsens praktiske gennemførelse, hvilket også indtil nu er sket i flere tilfælde. For det første kan man foretage en detaljeret beskrivelse af, hvornår bearbejdningen eller forarbejdningen er væsentlig; for det andet kan man fastsætte, hvilken værditilvækst i procent, der er nødvendig for at anse bearbejdningen eller forarbejdningen for væsentlig; og for det tredje kan man vælge kriteriet med toldpositionsskifte, som i givet fald kan suppleres med yderligere kriterier. Kommissionen har valgt sidstnævnte fremgangsmåde i forordning nr. 749/78.

Når denne fremgangsmåde er valgt, skyldes det ikke overvejelser af økonomisk karakter, men dens praktiske fordele. En tilsvarende ordning blev valgt allerede i 1971 ved gennemførelsen af generelle præferencer til fordel for udviklingslande; ordningen er følgelig velkendt blandt de erhvervsdrivende (jf. Kommissionens forordning nr. 2966/77 af 23. 12. 1977 om definitionen af begrebet varer med oprindelsesstatus til brug ved anvendelsen af de toldpræferencer, der af Det europæiske økonomiske Fællesskab indrømmes visse varer fra udviklingslande (EFT L 350, s. 1)). Tekstilvarer, der indføres fra et udviklingsland, skal opfylde såvel bestemmelserne i overenskomsterne vedrørende tekstilvarer, herunder reglerne om oprindelse i forordning nr. 749/78, som betingelserne for at få adgang til præferenceordningen i henhold til ordningen med generelle præferencer, herunder reglerne om oprindelse. Den valgte ordning er desuden let at anvende og giver de erhvervsdrivende retssikkerhed.

Forordning nr. 749/78 henviser i sin anden betragtning til begrebet »en fuldstændig forarbejdning, der udgør et trin i fremstillingen«. For tekstilvarer er toldtariffen affattet på en sådan måde, at der for hvert enkelt trin i fremstillingen (bomuld, ikke kartet eller kæmmet — bomuld, kartet eller kæmmet — garn af bomuld — stof af bomuld — beklædningsgenstande) findes en særlig toldposition. Kommissionen har anført, at svidning, mercerisering og farvning ikke er en bearbejdning, der virkelig er »væsentlig«, eftersom produktet både før og efter forarbejdningen består af bomuldsgarner. Man kan i hvert fald ikke i denne forbindelse tale om en »fuldstændig forarbejdning«, således som forordning nr. 749/78 nærmere forklarede ordene »væsentlig bearbejdning eller forarbejdning« i artikel 5 i forordning nr. 802/68.

IV — Mundtlig forhandling

Cousin og Woehl & Cie, Schmitt og firma Heppner samt Seegmuller og SA Seegmuller ved advokat F. Girard,

Allenbach og SA Allenbach samt Leclaire og Éts. Tricotage mécanique de Marmoutier ved advokat Bollecker, Hasenack og Wuppertaler Garnbleicherei und Färberei Eduard Goebel samt Deltour ved advokaterne Woog og Durand og Kommissionen for De europæiske Fællesskaber ved Wägenbaur har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 12. januar 1983.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 9. februar 1983.

Præmisser

1 Ved dom af 15. marts 1982, indgået til Domstolen den 28. maj 1982, har Tribunal de police de Strasbourg i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af EØF-traktatens artikel 30 og gyldigheden af Kommissionens forordning nr. 749/78 af 10. april 1978 om bestemmelse af oprindelse for tekstilvarer henhørende under kapitel 51 og 53-62 i den fælles toldtarif (EFT L 101, s. 7) for at kunne afgøre, om straffesager i anledning af urigtige angivelser om oprindelse ved indførsel af bomuldsgarn er forenelige med fællesskabsretten.

2 Disse straffesager er blevet indledt mod en tysk leverandør af bomuldsgarn og hans repræsentant i Frankrig, to af leverandørens franske kunder samt de toldspeditører, der skulle varetage toldformaliteterne for forskellige indførsler til Frankrig af bomuldsgarn hidrørende fra Forbundsrepublikken Tyskland. Tiltale er rejst for overtrædelse af bestemmelser i den franske toldlovgivning, som med henblik på udarbejdelse af toldstatistikker kræver angivelse af den indførte vares oprindelse på toldblanketterne.

3 Leverandøren af bomuldsgarnet, Wuppertaler Garnbleicherei und Färberei Eduard Goebel (herefter benævnt WGF), Wuppertal, Forbundsrepublikken Tyskland, leverede i flere år, navnlig mellem 1978 og oktober 1980, til forskellige franske kunder, heriblandt Éts. Tricotage mécanique de Marmoutier og SA Allenbach, begge etableret i Frankrig, garn af bomuld, ikke i detailsalgsoplægninger, henhørende under den fælles toldtarifs pos. 55.05

B II. Toldangivelsesblanketterne blev udarbejdet af speditionsfirmaer, heriblandt firmaerne Woehl, Heppner og Seegmuller, ifølge instrukser fra WGF. De angav Forbundsrepublikken Tyskland som oprindelsesland.

4 De franske toldmyndigheder fastslog ved en senere undersøgelse, at WGF, en virksomhed i tekstilforarbejdningsindustrien, købte ubleget bomuldsgarn, navnlig i Ægypten og i De forenede Stater, og underkastede dette garn, som var bragt i omstætning i Forbundsrepublikken Tyskland, forskellige forarbejdninger, nemlig farvning og almindeligvis også svidning og mercerisering, før den solgte det til brugerne. Da de franske toldmyndigheder mente, at disse bearbejdninger i henhold til Kommissionens forordning nr. 749/78 ikke kunne føre til, at Forbundsrepublikken Tyskland måtte anses for oprindelseslandet for bomuldsgarnet, indledte de straffesager ved forskellige politiretter mod WGF og de forskellige selskaber og personer, der var involveret i de pågældende indførsler.

5 Tribunal de police de Troyes, som en sådan sag blev indbragt for, antog, at de af WGF foretagne bearbejdninger var væsentlige bearbejdninger, som gav garnet tysk oprindelse, og frifandt følgelig de tiltalte. Tribunal de police de Tourcoing, som en anden salg blev indbragt for, idømte for hver indførsel af garn WGF og dets direktør 106 bøder à 200 FF og den pågældende speditør 106 bøder à 300 FF, for hvilke WGF og dets direktør i øvrigt blev kendt solidarisk ansvarlige, mens de pågældende franske importører blev frifundet.

6 Tribunal de police de Strasbourg, for hvilken der ligeledes blev indbragt en sådan straffesag inden for rammerne af hovedsagen, har forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Fører en fortolkning af EØF-traktaten og navnlig af dens artikel 30 til, at betingelserne i artikel 1 og 2 i Kommissionens forordning nr. 749/78 af 10. april 1978 for, at visse tekstilvarer i relation til toldordningen retligt kan betegnes som varer med oprindelse i en EØF-medlemsstat, udgør en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ indførselsrestriktion?«

De relevante fællesskabsbestemmelser

7 Artikel 5 i Rådets forordning nr. 802/68 af 27. juni 1968 om den fælles definition af begrebet varers oprindelse (EFT 1968 I, s. 157) bestemmer følgende:

»En vare, ved hvis fremstilling to eller flere lande har deltaget, har oprindelse i det land, hvor den sidste væsentlige og økonomisk berettigede bearbejdning eller forarbejdning har fundet sted, når denne er foretaget i en dertil udstyret virksomhed og har ført til fremstilling af et nyt produkt eller udgør et vigtigt trin i fremstillingen.«

Samme forordnings artikel 14 bestemmer, at Kommissionen efter en i samme artikels stk. 2 og 3 fastlagt procedure og efter udtalelse fra Vareoprindelsesudvalget kan vedtage de bestemmelser, som er nødvendige til gennemførelse af ovennævnte artikel 5.

8 Kommissionen har gjort brug af den nævnte mulighed og ved forordning nr. 749/78 bestemt, at de i denne forordning omhandlede tekstilvarer anses som varer med oprindelse i et land eller i Fællesskabet, »hvis de efter artikel 2 har undergået en fuldstændig forarbejdning dér«. Sidstnævnte artikel bestemmer følgende:

»Som fuldstændige bearbejdninger eller forarbejdninger anses:

a) bearbejdninger eller forarbejdninger, der bevirker, at de fremstillede varer henføres under en anden toldposition end den, der gælder for de benyttede varer, dog med undtagelse af de bearbejdninger eller forarbejdninger, som er anført i liste A, og for hvilke de særlige bestemmelser i denne liste gælder:

b) bearbejdninger eller forarbejdninger, der er anført i liste B.«

9 Denne bestemmelse suppleres af to lister, A og B, som er bilag til forordningen. I liste A opregnes de bearbejdninger eller forarbejdninger, der medfører et positionsskifte, men som ikke giver de fremstillede varer oprindelsesstatus, eller som kun giver dem denne status på visse betingelser. Derimod opregnes i liste B de bearbejdninger eller forarbejdninger, der ikke medfører et positionsskifte, men som alligevel giver de fremstillede varer

oprindelsesstatus. De pågældende varer, nemlig bomuldsgarn, ikke i detailsalgsoplægninger, henhørende under den fælles toldtarifs position 55.05, findes kun i liste A med den yderligere betingelse ud over grundreglen om opnåelse af oprindelsesstatus: »fremstilling på basis af varer henhørende under position 55.01 eller 55.03«, det vil sige på basis af bomuld, ikke kartet eller kæmmet, eller affald af bomuld (herunder garnaffald og opkradsede klude), ikke kartet eller kæmmet.

10 Bomuldsgarn, ikke i detailsalgsoplægninger, henhører, hvad enten der er tale om ubleget garn eller svedet, merceriseret og farvet garn, under den fælles toldtarifs position 55.05. Det følger heraf, at svidning, mercerisering og farvning ikke bevirker, at den således fremstillede vare henføres under en anden toldposition end den, som basisproduktet henhører under. Da disse processer, som udføres på det ublegede garn, ikke figurerer i bilag B til forordning nr. 749/78, udelukker forordningen følgelig, at processerne kan give bomuldsgarn en ny oprindelse.

11 Det tilføjes, at som det fremgår af WGF's indlæg, er det aldrig før udstedelsen af forordning nr. 749/78 blevet bestridt, at det af denne virksomhed leverede bomuldsgarn er af tysk oprindelse, og at de franske myndigheder først efter forordningens ikrafttræden har indledt straffesager på grund af urigtige angivelser af oprindelse i henhold til denne forordning.

12 På den baggrund går spørgsmålet fra Tribunal de police de Strasbourg, som det fremgår af forelæggelsesdommen, i det væsentlige ud på, dels om Kommissionens forordning nr. 749/78 er gyldig, for så vidt det efter den er udelukket, at svidning, mercerisering og farvning giver ubleget bomuldsgarn importeret fra tredjelande oprindelsesstatus i Fællesskabet, dels om EØF-traktatens artikel 30 skal fortolkes således, at straffesager, der er indledt i henhold til denne forordning på grund af urigtige angivelser af oprindelse, udgør foranstaltninger med tilsvarende virkning som kvantitative indførselsrestriktioner, således at den sætter grænser for de sanktioner, som kan indømmes under sådanne sager.

Gyldigheden af forordning nr. 749/78

13 Ifølge de tiltalte for den nationale domstol er Kommissionens forordning nr. 749/78 ugyldig, for så vidt som den udelukker, at de pågældende processer medfører, at garnet anses for at have oprindelse i Fællesskabet. Dels er denne udelukkelse i strid med EØF-traktatens artikel 30, dels har Kommissionen overskredet den kompetence, som den har i henhold til Rådets forordning nr. 802/68, ved at indføre denne bestemmelse.

14 Kommissionen har, støttet af den italienske regering, gjort gældende, at den har gjort lovlig og behørig brug af sin beføjelse til at fortolke de upræcise udtryk i artikel 5 i forordning nr. 802/68 ved at indføre et enkelt og klart kriterium, som desuden er i overensstemmelse med de kriterier, der er fastsat i Kommissionens forordning nr. 2966/77 af 23. december 1977 om definitionen af begrebet varer med oprindelsesstatus til brug ved anvendelsen af de toldpræferencer, der af Det europæiske økonomiske Fællesskab indrømmes visse varer fra udviklingslande (EFT L 350, s. 1). Forordning nr. 749/78 indebærer ingen hindring for samhandelen for de varer, der er i fri omsætning i Fællesskabet, og er følgelig ikke i strid med EØF-traktatens artikel 30.

15 Hertil bemærkes først, som Domstolen har udtalt i dommene af 31. januar 1979 (Yoshida Nederland mod Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Friesland, sag 34/78, Sml., s. 115; Yoshida mod Industrie- und Handelskammer Kassel, sag 114/78, Sml., s. 151), at Kommissionen, når den fastsætter gennemførelsesbestemmelser i henhold til artikel 14 i Rådets forordning nr. 802/68, er forpligtet til ikke at overskride de beføjelser, som Rådet har tildelt den til gennemførelse af de bestemmelser, som det har fastsat i denne forordning, nærmere bestemt, at den skal fastlægge særlige oprindelseskriterier, som er i overensstemmelse med de objektive kriterier i artikel 5 i Rådets forordning nr. 802/68, som er den retlige hjemmel for gennemførelsesforordningen og kilde til de beføjelser, som Kommissionen udøvede, da den udstedte forordningen.

16 Da de særlige oprindelseskriterier, som er opstillet af Kommissionen i forordning nr. 749/78, først og fremmest hviler på de forarbejdede varers

tarifering, henvises til, som Domstolen har udtalt i dom af 26. januar 1977 (Gesellschaft für Überseehandel mod Handelskammer Hamburg, sag 49/76, Sml., s. 41), at det med henblik på anvendelse af forordning nr. 802/68 ikke er tilstrækkeligt at søge de kriterier, der definerer varers oprindelse, i den tarifmæssige klassificering af forarbejdede produkter, da den fælles toldtarif er affattet med henblik på særlige formål og ikke med henblik på fastsættelse af varers oprindelse. Tværtimod skal fastsættelse af varers oprindelse for at opfylde målene og kravene i forordning nr. 802/68 baseres på en objektiv og reel sondring mellem basisproduktet og det bearbejdede produkt, der især skal tage hensyn til hvert af disse produkters særlige fysiske beskaffenhed.

17 Imidlertid er disse principper ikke til hinder for, at Kommissionen under udøvelse af de beføjelser, som Rådet har overdraget den til gennemførelse af artikel 5 i forordning nr. 802/68, råder over en skønsmargin, som sætter den i stand til at præcisere de abstrakte begreber i bestemmelsen med hensyn til særlige bearbejdninger eller forarbejdninger. Kommissionen har kun anvendt toldpositionsskifte som en grundregel, der dels er berettiget af hensyn til retssikkerheden, dels af vanskeligheden ved at definere de mangfoldige økonomiske situationer. Den har suppleret og korrigeret denne grundregel med de ovennævnte lister A og B for at tage hensyn til de særlige bearbejdningers eller forarbejdningers karakteristika. Valget af et sådant system er ikke i sig selv uforeneligt med artikel 5 i forordning nr. 802/68.

18 I det foreliggende tilfælde står det fast, at det efter forordning nr. 749/78 er udelukket, at de pågældende processer, som udføres på ubleget garn, giver garnet oprindelsesstatus. Liste B, hvori der opregnes de bearbejdninger eller forarbejdninger, der ikke medfører et positionsskifte, men som alligevel giver de fremstillede varer oprindelsesstatus, omfatter »trykning og farvning efterfulgt af afsluttende behandlinger (blegning, apretering, tørring, dampning, afnopning, stopning, imprægnering, sanforisering, mercerisering) af ublegede, vævede stoffer eller ublegede trikotagestoffer«. I Kommissionens forordning nr. 1039/71 af 24. maj 1971 om bestemmelse af oprindelsen af visse tekstiler (EFT 1971 I, s. 245), hvis bestemmelser er blevet erstattet af bestemmelserne i forordning nr. 749/78, bestemtes i øvrigt allerede, at »farvning, såfremt denne proces finder sted i forbindelse med en afsluttende

behandling, som gør den farvede vare umiddelbart anvendelig, som den er«, var en proces, der gav vævede stoffer og trikotagestoffer oprindelsesstatus.

19 Denne bedømmelse af farvning ledsaget af andre afsluttende behandlinger af vævede stoffer og tekstilstoffer står i klar modsætning til de strenge kriterier for definitionen af bomuldsgarns oprindelse. Ikke alene findes bomuldsgarn ikke i liste B, men det nævnes i liste A, således at det for at kunne anses for at have oprindelse i et land endog skal være fremstillet dér af bomuld, ikke kartet eller kæmmet, eller af affald af bomuld, ikke kartet eller kæmmet.

20 Kommissionen har ikke givet nogen forklaring vedrørende de pågældende varers og bearbejdningers karakteristika til begrundelse af en sådan forskelsbehandling mellem farvning og andre afsluttende behandlinger, som udføres på vævede stoffer og tekstilstoffer på den ene side og på bomuldsgarn på den anden side.

21 Det fremgår heraf, at det er selvmodsigende og et udtryk for forskelsbehandling, at der i forordning nr. 749/78 er fastsat væsentligt strengere kriterier for definitionen af bomuldsgarns oprindelse end for definitionen af oprindelsen for vævede stoffer og tekstilstoffer. Selv om Kommissionen råder over et skøn ved anvendelsen af de generelle kriterier i artikel 5 i forordning nr. 802/68 på specielle bearbejdninger og forarbejdninger, kan den dog ikke uden objektiv begrundelse fastsætte fuldstændig forskellige løsninger for ens bearbejdninger og forarbejdninger.

22 Det må følgelig konstateres, at Kommissionens forordning nr. 749/78 af 10. april 1978 om bestemmelse af oprindelse for tekstilvarer henhørende under kapitel 51 og 53-62 i den fælles toldtarif er ugyldig, for så vidt den udelukker, at ubleget bomuldsgarn efter farvning, i givet fald ledsaget af mercerisering og svidning, anses for en vare med oprindelse i det land, hvor disse processer har fundet sted.

23 Under disse omstændigheder er det ikke længere nødvendigt at undersøge, om forordningen er forenelig med EØF-traktatens artikel 30.

24 For så vidt Tribunal de police de Strasbourg's spørgsmål vedrører fortolkningen af EØF-traktatens artikel 30 med henblik på at få fastslået, om straffesager indledt af de nationale myndigheder i henhold til forordning nr. 749/78 er forenelige med nævnte artikel, og om den sætter grænser for de sanktioner, som kan idømmes under sådanne sager, er dette spørgsmål i øvrigt uden genstand, da den omstændighed, at forordningen er blevet kendt ugyldig, for så vidt den angår de pågældende bearbejdninger og forarbejdninger, inden for denne ugyldigheds grænser er til hinder for, at den anvendes af de nationale myndigheder. Det er herefter overflødigt at besvare denne del af det forelagte spørgsmål.

Sagens omkostninger

25 De udgifter, der er afholdt af den italienske regering og af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres. Da sagen i forhold til parterne i hovedsagen udgør et led i den sag, der verserer for den nationale domstol, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (femte afdeling)

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt den af Tribunal de police de Strasbourg ved dom af 15. marts 1982, for ret:

Kommissionens forordning nr. 749/78 af 10. april 1978 om bestemmelse af oprindelse for tekstilvarer henhørende under kapitel 51 og 53-62 i den fælles toldtarif (EFT L 101, s. 7) er ugyldig, for så vidt som den

udelukker, uforarbejdet bomuldsgarn efter farvning, i givet fald ledsaget af mercerisering og svidning, anses som en vare med oprindelse i det land, hvor disse processer har fundet sted.

Mertens de Wilmars Everling

Mackenzie Stuart Due Galmot

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 23. marts 1983.

For justitssekretæren

J. A. Pompe
Assisterende justitssekretær

J. Mertens de Wilmars
Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT SIR GORDON SLYNN FREMSAT DEN 9. FEBRUAR 1983 [1]

Høje Domstol.

Tribunal de police de Strasbourg, Frankrig, har i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt Domstolen følgende spørgsmål:

»Fører en fortolkning af EØF-traktaten og navnlig af dens artikel 30 til, at betingelserne i artikel 1 og 2 i Kommissionens forordning (EØF) nr. 749/78 af 10. april 1978 (EFT L 101 af 14. 4. 1978, s. 7) for, at visse tekstilvarer i relation til toldordningen retligt kan betegnes som varer med oprindelse i en EØF-medlemsstat, udgør en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ indførselsrestriktion?«

Forordning nr. 749/78 blev udstedt i henhold til artikel 14 i Rådets forordning (EØF) nr. 802/68 af 27. juni 1968 (EFT 1968 I, s. 157) med det formål at lade denne forordnings artikel 5 omfatte tekstilvarer henhørende under kapitel 51 og 53-62 i den fælles toldtarif (herefter »FTT«). Den blev udstedt af Kommissionen, fordi der i vareoprindelsesudvalget, som fik forelagt et udkast, ikke kunne opnås flertal for godkendelse, og fordi Rådet ikke reagerede på Kommissionens forslag inden for den fastsatte frist.

Artikel 5 i forordning nr. 802/68 bestemmer følgende:

1 — Oversat fra engelsk.